



Fiškálna decentralizácia ako súčasť reformy verejnej správy



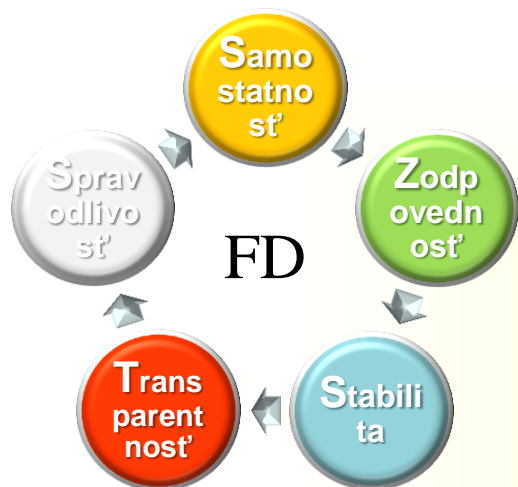
System financovania obcí a VÚC od roku 2005

Stručný obsah :

- Ciele reformy financovania samosprávy
- Podmienky pre reformu financovania samospráv
- Financovanie kompetencií územnej samosprávy:
 - ⇒ *samosprávna (originálna) pôsobnosť*
 - ⇒ *prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy*
- Spôsob rozdeľovania DPFO
- Legislatívny rámec



Ciele reformy financovania



Fiškálna decentralizácia

samostatnosť

pre orgány územnej samosprávy pri rozhodovaní o použití vlastných príjmov

zodpovednosť

pri použití verejných zdrojov

spravodlivosť

pri rozhodovaní o smerovaní verejných prostriedkov

transparentnosť

pri rozdeľovaní finančných prostriedkov prostredníctvom objektívnych štatistických ukazovateľov



Podmienky pre reformu financovania samospráv



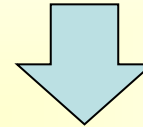
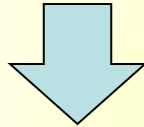
✓	Prechod kompetencií	2002 – 2004
✓	Zmena daňového systému	2004
✓	Fiškálna decentralizácia	2005 - štart





Financovanie kompetencií územnej samosprávy

Spôsob financovania



Prenesený výkon štátnej správy

- príslušnými kapitolami
Štátneho rozpočtu

Originálne kompetencie

- daňovými príjmami
obci a VÚC





Financované originálne kompetencie podľa subjektu samosprávy

OBCE

- ✓ Školstvo
- ✓ Doprava
- ✓ Opatrovateľská služba
- ✓ Pôvodné originálne kompetencie

VUC

- ✓ Školstvo
- ✓ Doprava
- ✓ Sociálne veci
- ✓ Kultúra
- ✓ Cesty II. a III. triedy



Daňové príjmy obcí a VÚC v roku 2015

- **Podiely na dani z príjmov fyzických osôb :**

68,5 % obce
29,2 % VÚC
2,3 % štátny rozpočet

- **100% dane z nehnuteľností a ďalšie miestne dane – príjem obcí**



Daňové príjmy obcí a VÚC v roku 2016

Podiely na dani z príjmov fyzických osôb :

- **100% územnej samospráve na dani z príjmov fyzických osôb**

**70 % obce
30 % VÚC**

- **100% dane z nehnuteľností a ďalšie miestne dane – príjem obcí**



Dotácie zo štátneho rozpočtu (ŠR)

Prenesený výkon štátnej správy

- záväzný ukazovateľ ŠR
- na základe právnych noriem ministerstiev
- obce, VÚC nepredkladajú žiadosti
- kalkulácia – počet obyvateľov, v školstve počet žiakov (normatív na žiaka)

Ostatné dotácie (*vrátane prostriedkov EÚ*)

- podpora tých aktivít, na ktorých má štát záujem (regionálny rozvoj, životné prostredie, priemyselné parky a pod.)
- zákony v pôsobnosti príslušných ministerstiev
- poskytujú sa na základe žiadosti obce, VÚC a predložených a vybraných projektov



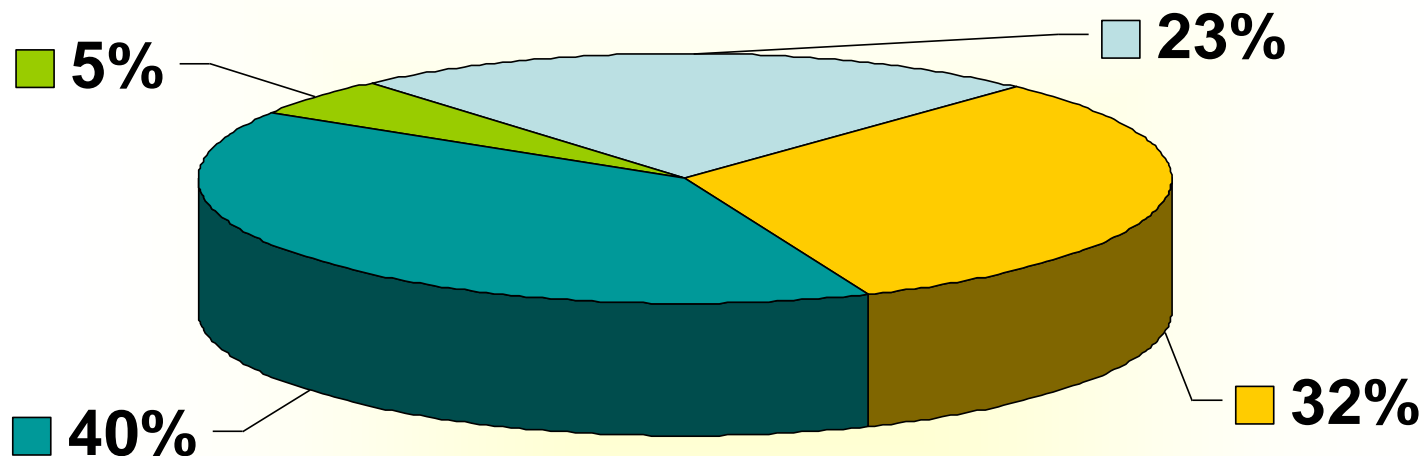


Kritériá pre spravodlivé rozdeľovanie a váhy kritérií

- 1. Kritériá rešpektujú kompetencie samosprávy.**
- 2. Váha jednotlivých kritérií bola zostavená tak, aby objem prostriedkov na jednotlivé kompetencie zodpovedal stavu pred realizáciou fiškálnej decentralizácie.**



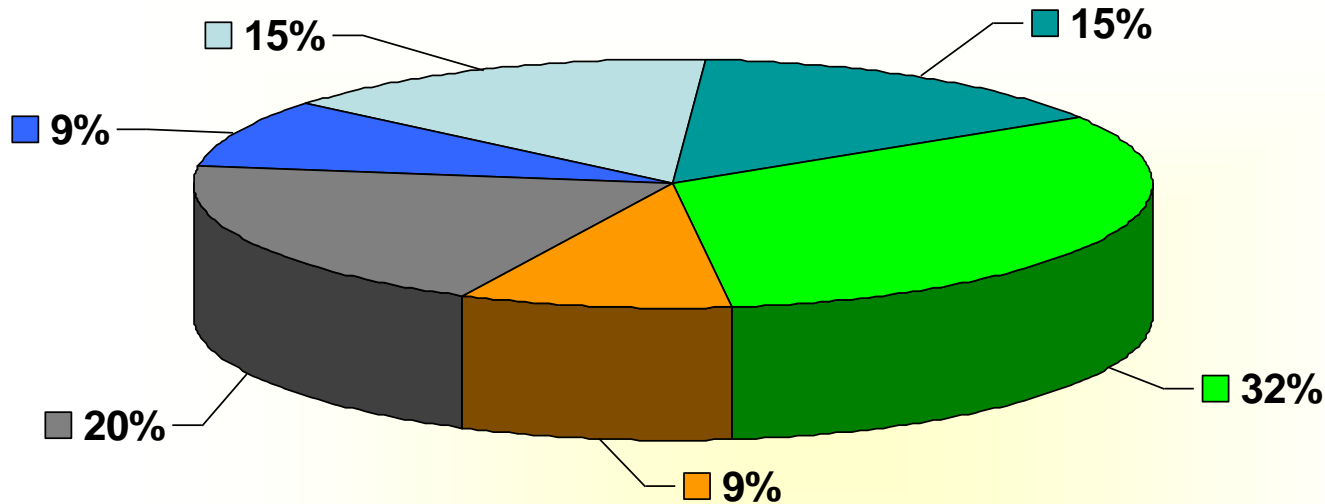
Spravodlivé delenie prostriedkov medzi obce



- podľa počtu obyvateľov s trvalým pobytom na území obce, z toho 57 % prepočítaný koef. nadm. výšky obce
- podľa počtu obyvateľov s trvalým pobytom na území obce upraveného veľkostným koeficientom
- podľa počtu žiakov (detí) ZUŠ a školských zariadení
- podľa počtu obyvateľov obce, ktorí dovърšili vek 62 rokov



Spravodlivé delenie prostriedkov medzi VÚC



- podľa počtu obyvateľov s trvalým pobytom na jeho území
- podľa počtu obyvateľov vo veku 15-18 rokov s trvalým pobytom na jeho území
- podľa počtu obyvateľov VÚC, ktorí dovърšili vek 62 rokov
- podľa hustoty obyvateľstva
- podľa dĺžky ciest II. a III. triedy vo vlastníctve VÚC
- podľa rozlohy VÚC



Štatistické ukazovatele potrebné k výpočtu

Štatistické ukazovatele :
(údaje k 1.1. predchádzajúceho kalendárneho roka)

- Počet obyvateľov
- Počet žiakov (detí) ZUŠ a školských zariadení k **15.9.***
- Počet obyvateľov, ktorí dovърšili 62+ rokov
- Počet obyvateľov vo veku 15 až 18 rokov
- Hustota obyvateľstva VÚC
- Dĺžka ciest II. a III. triedy
- Rozloha VÚC
- Nadmorská výška obce

**predchádzajúceho kalendárneho roka*



Vzorec pre výpočet podielu obce na výnose dane z príjmu FO

$$PD_i = PD_{i a1} + PD_{i a2} + 0,32 * VD * (k_i * OB_i) / \sum_{i=1}^n (k_i * OB_i) + 0,40 * x * VD *$$

$$\frac{\sum_{j=1}^{19} (c_j * z_{ij}) + \sum_{j=1}^{18} (c_m * z_{im})}{\sum_{j=1}^{19} (c_j * Z_j) + \sum_{j=1}^{18} (c_m * Z_m)} + 0,05 * VD * OB_{i pp} / OB_{pp}$$

Kde:

$$PD_{i a1} = 0,23 * VD * 0,43 * OB_i / OB$$

$$PD_{i a2 \text{ zákl.}} = 0,23 * VD * 0,57 * OB_i / OB$$

$$PD_{i a2} = (PD_{i a2 \text{ zákl.}} * k_{nvi}) / \sum_{i=1}^n (PD_{i a2 \text{ zákl.}} * k_{nvi}) * PD_{a2 \text{ zákl.}}$$



Vzorec pre výpočet podielu VÚC na výnose dane z príjmu FO

$$\begin{aligned} PD_j = & 0,15 * VD * Ob_j / OB & + \\ & 0,15 * VD * OB_{j\ 15-18} / OB_{15-18} & + \\ & 0,32 * VD * OB_{j\ pp} / OB_{pp} & + \\ & 0,09 * VD * Hust_j^{-1} / \sum Hust_j^{-1} & + \\ & 0,20 * VD * DC_j / \sum DC_{j\ 1-8} & + \\ & 0,09 * VD * R_j / R & \end{aligned}$$

Kde:

- PD_j** - podiel vyššieho územného celku „j“ na výnose dane prepočítaný koeficientom VÚC podľa prílohy č.6 *
- VD** - výnos dane podľa § 3 zákona
- OB_j** - počet obyvateľov vyššieho územného celku „j“ k 1.1. j predchádzajúceho kalendárneho roka
- OB** - počet obyvateľov Slovenskej republiky k 1.1. predchádzajúceho kalendárneho roka

* príloha č.6 nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z.





Špecifické koeficienty

- 1. Koeficient nadmorskej výšky**
- 2. Veľkostný koeficient**
- 3. Koeficient škôl a školských zariadení**
- 4. Koeficient VÚC**



1. Koeficient nadmorskej výšky

$$K_{nv} = (\text{nadm. výška obce „i“} - 97) * (1,2500/1012) + 0,7500$$

Kde

97,0 = *nadmorská výška najnižšie položenej obce v SR (Klin nad Bodrogom)*

1,2500 = *rozdiel strmosti koeficientu (0,8500 – 1,3500)*

1 012,0 = *rozdiel medzi najnižšie a najvyššie položenou obcou v SR (Demänovská Dolina 1 109 m)*



2. Veľkostný koeficient obcí

Veľkostná kategória obce	Koeficient
1 – 1 000	0,89
1 001 – 5 000	0,90
5 001 – 10 000	0,91
10 001 – 50 000	0,94
50 001 – 100 000	1,13
Košice	1,50
Hl. mesto SR Bratislava	2,35





3. Koeficient ZUŠ a školských zariadení

Index j	Subjekt indexu	Koeficient
1	Žiak základnej umeleckej školy v individuálnej forme vzdelávania	11,4
2	Žiak základnej umeleckej školy v skupinovej forme vzdelávania	7,0
3	Dieťa materskej školy	27,3
4	Dieťa materskej školy pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	68,2
5	Dieťa materskej školy pri zdravotníckom zariadení	40,9
6	Na činnosť školského klubu detí podľa počtu žiakov základnej školy	1,6
7	Dieťa v školskom klube detí pri základnej škole pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vrátane internátnych škôl	13,2
8	Dieťa v školskom klube detí pri zdravotníckom zariadení	7,9
9	Potenciálny stravník - žiak základnej školy, základnej školy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, gymnázia, konzervatória	1,8
10	Potenciálny stravník - žiak základnej školy internátnej, základnej školy internátnej pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, internátneho gymnázia, internátneho konzervatória	3,6
11	Poslucháč jazykovej školy	0,5
12	Dieťa školského internátu z materskej školy, základnej školy, strednej školy	15,0
13	Dieťa školského internátu zo školy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	75,0
14	Na záujmové vzdelávanie detí v centre voľného času	1,1
15	Dieťa v reedukačnom centre	117,0
16	Dieťa v liečebno-výchovnom sanatóriu	113,0
17	Dieťa v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie	0,2
18	Dieťa v centre špeciálno-pedagogického poradenstva	2,0
19	Na správu školských objektov podľa počtu detí materskej školy a základnej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti obce	1,5

Hodnoty, o ktoré sa zvyšujú koeficienty pre MŠ s počtom detí do 25 a pre ZŠ s počtom detí do 100

Počet detí v MŠ zriaďovateľa	Zvýšenie koeficientov o hodnotu
do 10	20,6
od 11 do 15	12,6
od 16 do 20	6,5
od 21 do 25	1,7

Počet žiakov základnej školy	Zvýšenie koeficientov o hodnotu
do 25	4,0
od 26 do 48	3,0
od 49 do 100	1,0
do 25	4,0



4. KOEFICIENTY na výpočet podielu vyššieho územného celku na výnose dane

Vyšší územný celok	2015	2016	2017	2018+
Bratislavský	1,39838	1,34979	1,30120	1,25261
Trnavský	1,01229	1,01676	1,02123	1,02570
Trenčiansky	0,97369	0,97819	0,98268	0,98718
Nitriansky	0,99921	1,00368	1,00815	1,01263
Žilinský	0,99980	1,00427	1,00874	1,01322
Banskobystrický	0,93111	0,93554	0,93998	0,94442
Prešovský	0,93001	0,93445	0,93890	0,94334
Košický	0,92437	0,92882	0,93327	0,93772



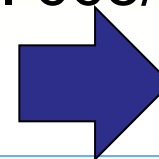
Porovnanie spôsobov financovania v minulosti a súčasnosti

Rok 2004 – rozpočet:

- dotácia na samosprávne funkcie malých obcí
- podiel na výnose dane z príjmu FO
- podiel na výnose dane z príjmu PO
- podiel na výnose cestnej dane
- 1/3 dotácií na MVD
- dotácie na originálne školstvo
- dotácie na opatrovateľskú službu

Po roku 2005:

- vzorec podľa nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z.



Transparentnosť
Spravodlivosť





Legislatívny rámec fiškálnej decentralizácie

- Zákon o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve č. 564/2004 Z. z.
- Nariadenie vlády o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve č. 668/2004 Z. z.
- Zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady č. 582/2004 Z. z.
- Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy č. 583/2004 Z. z. v spojitosti so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy č. 523/2004 Z. z.





Informácie o fiškálnej decentralizácii

- www.finance.gov.sk / **Fiškálna decentralizácia**
 - ✓ **Legislatíva fiškálnej decentralizácie**
 - ✓ **Východiskové štatistické údaje**
 - ✓ **Podiely obcí na výnose dane z príjmov FO**
 - ✓ **Podiely VÚC na výnose dane z príjmov FO**
 - ✓ **Prezentácia fiškálnej decentralizácie**

